

Framtidsutsikter for Fjellkommunene

- Befolkning
- Arbeidsplasser
- Næringsliv

<https://regionalanalyse.no/>

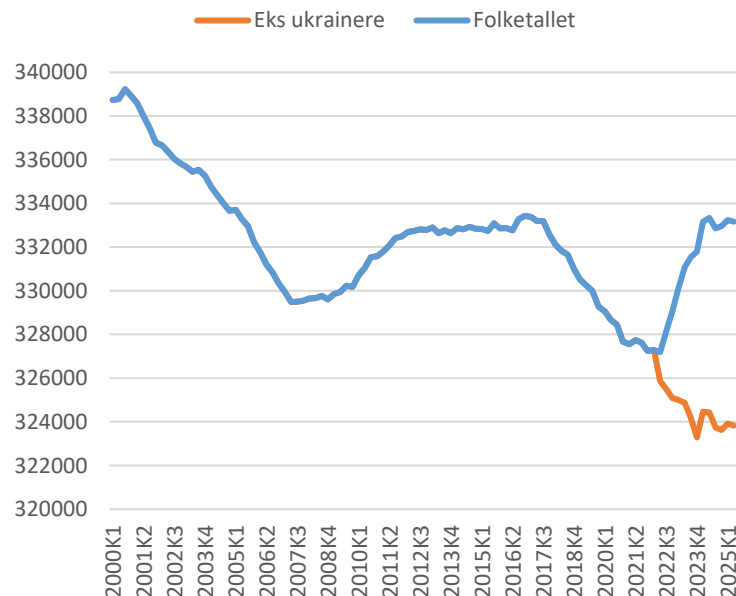
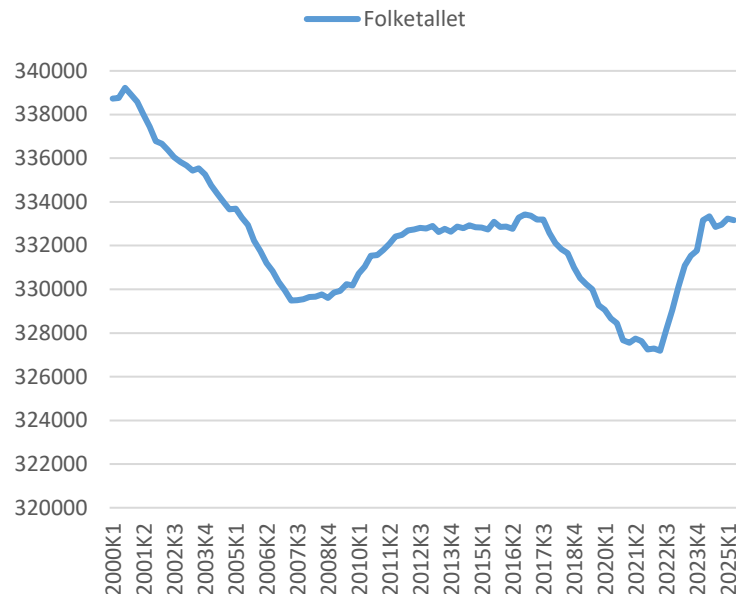

Folketallet i Fjellkommunene

Det har vært vekst i
folketallet de siste tre
årene.

Men all vekst har vært ukrainske
flyktninger.

Av 10 flyktninger som innvandret
til distriktskommuner etter 2000
har 9 flyttet til mer sentrale strøk.

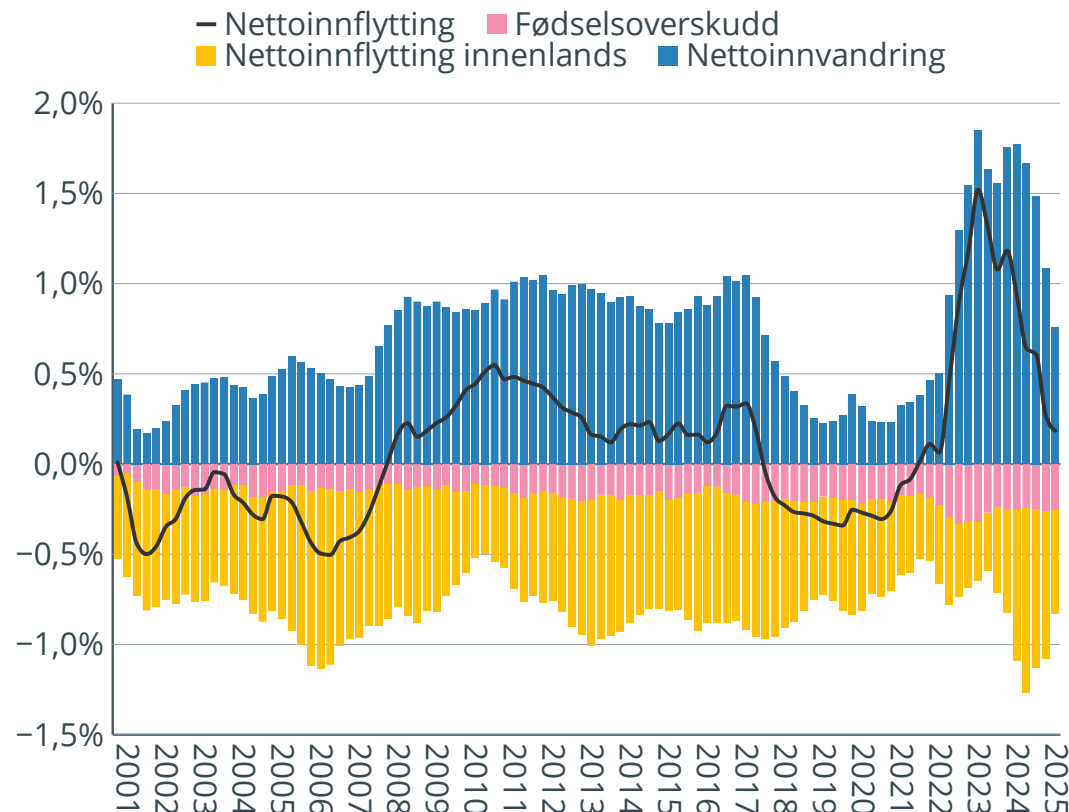

Folketallet i Fjellkommunene

Fødselsunderskuddet har
blitt gradvis større.

Det har vært netto
utflytting innenlands.

I perioder med høy
innvandring har det vært
befolkningsvekst.

Befolkningsveksten i Fjellkommunene
dekomponert i overlappende 12-
måneders perioder, målt hvert kvartal.

Drivkrefter for befolkningsvekst:

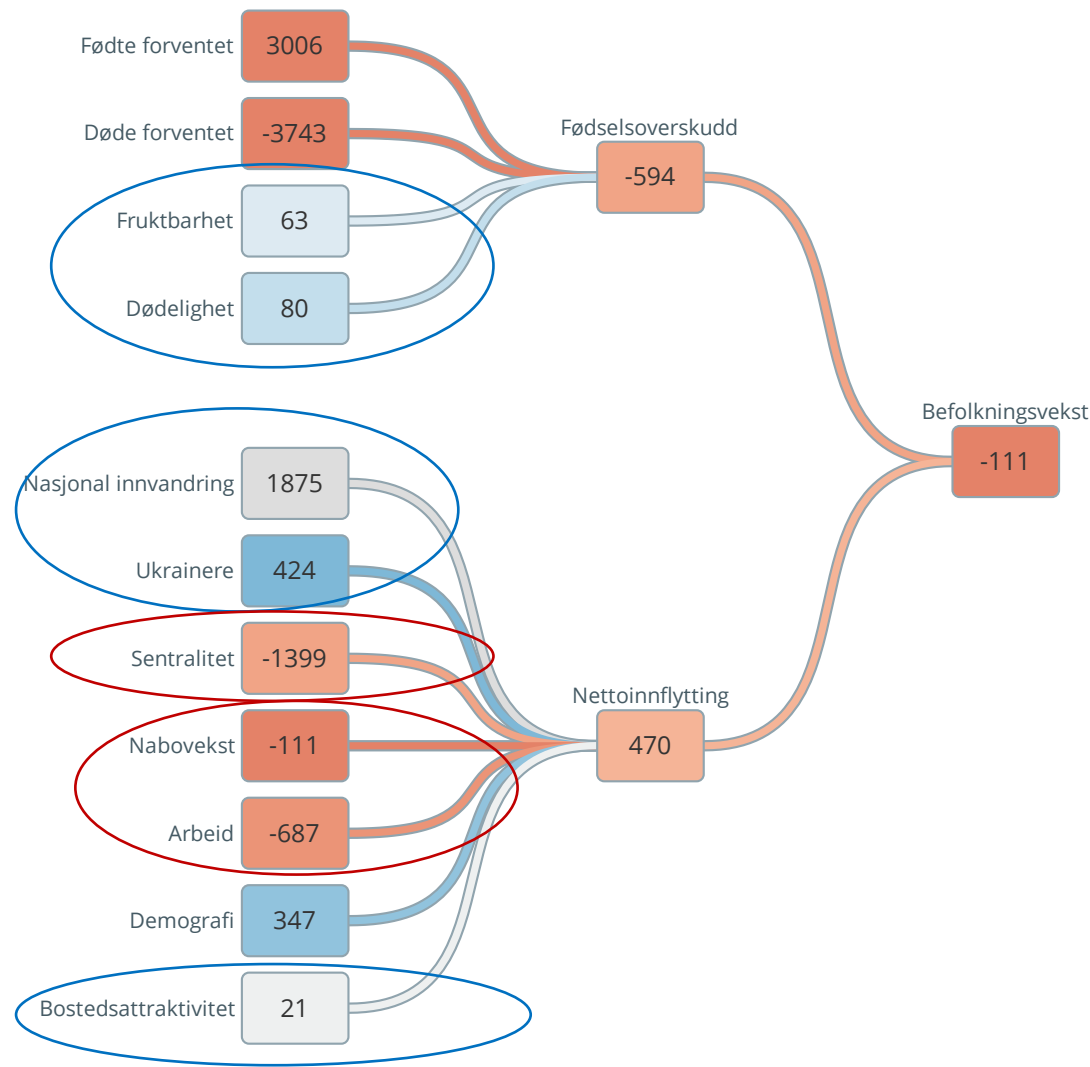
Høy fruktbarhet i lav dødelighet

Innvandring har tilført svært mange innbyggere

Lav sentralitet gir mer utflytting

Arbeidsplassveksten har vært dårlig og gitt mer utflytting

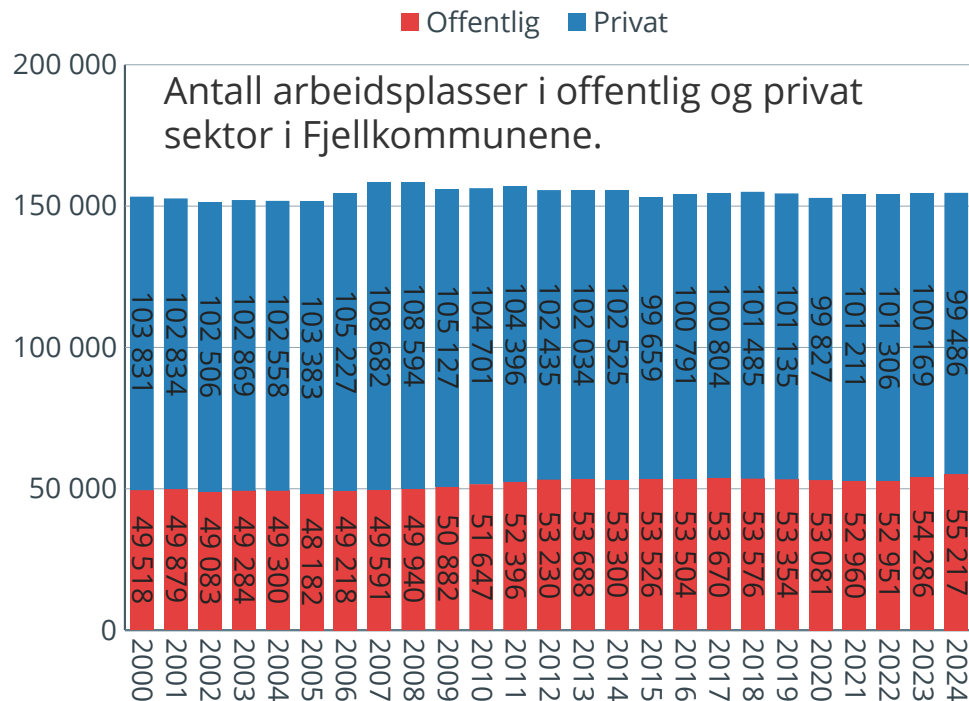
Bostedsattraktiviteten har vært positiv. Flyttetallene litt bedre enn forventet.

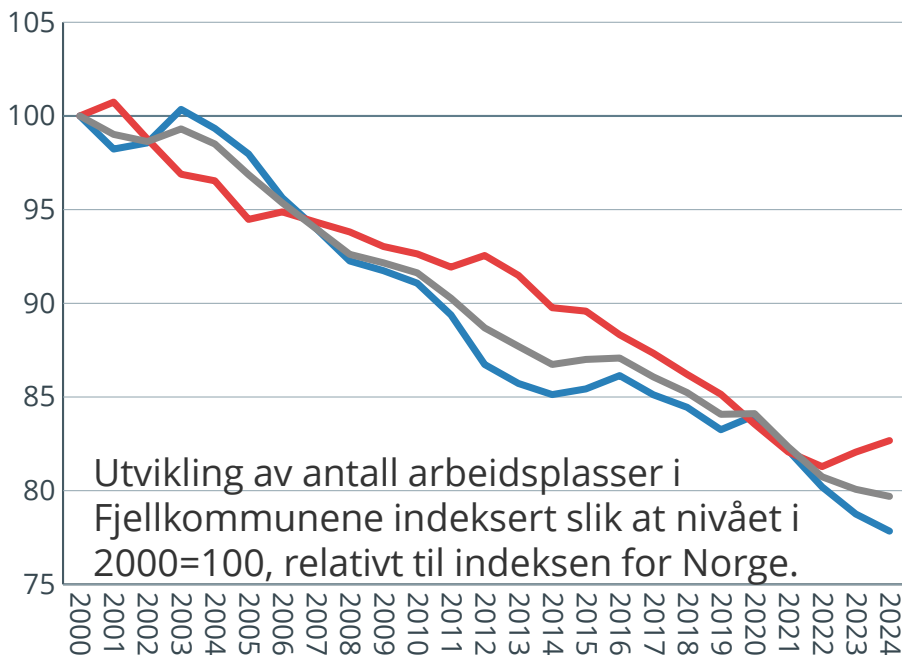
Drivkrefter for befolkningsvekst i fjellkommunene 2002- 2024

Arbeidsplasser

Antall arbeidsplasser i Fjellkommunene har vært veldig stabilt de siste 25 årene

— Samlet — Offentlig — Privat

Men i forhold til resten av landet har arbeidsplassutviklingen vært veldig svak

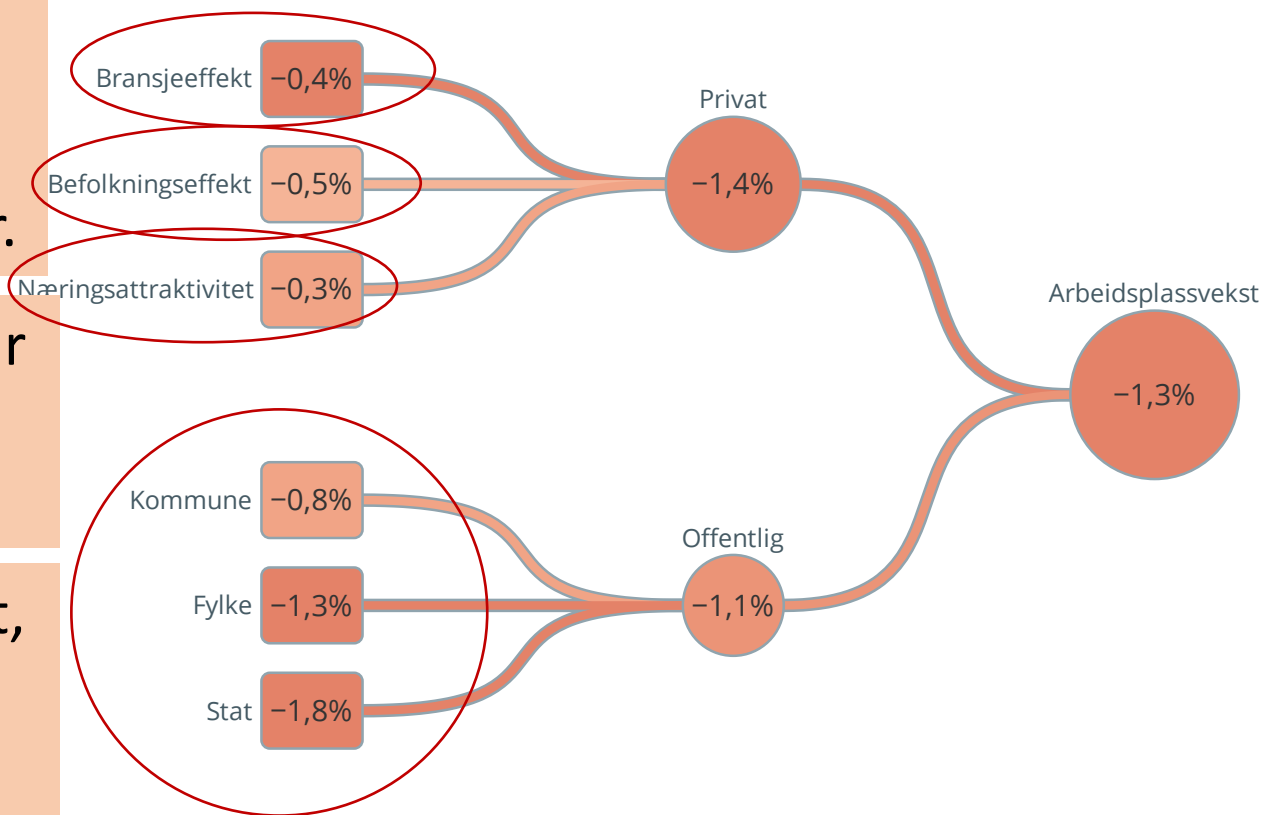
Drivkrefter for arbeidsplassvekst:

Strukturen i næringslivet har vært lite gunstig. Liten andel har vært i vekstbransjer.

Lav befolkningsvekst har svekket veksten i næringslivet.

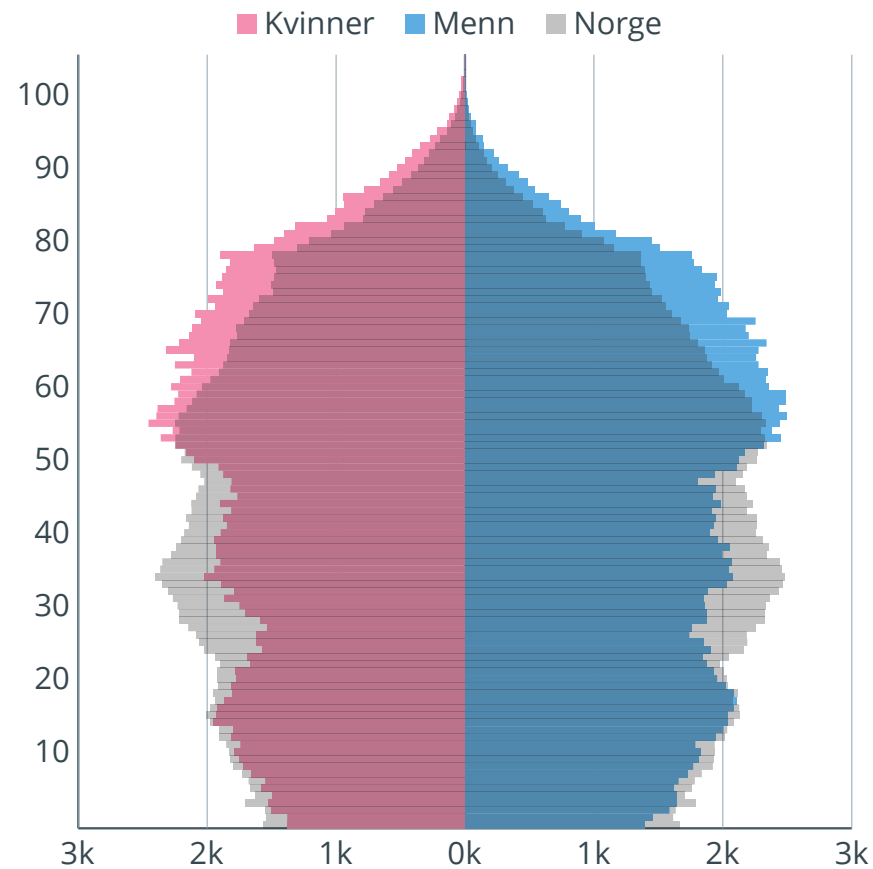
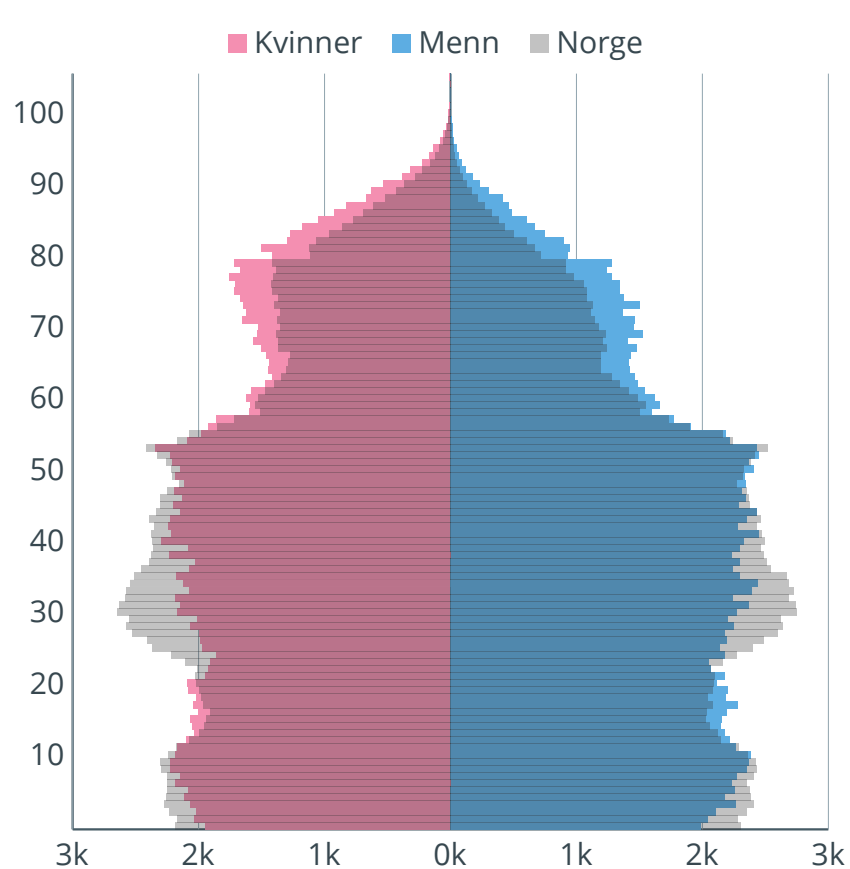
Lav næringsattraktivitet, lavere vekst enn forventet.

Lav arbeidsplassvekst i offentlig sektor, spesielt i statlig sektor.

Årlig relativ vekst i antall ansatte i Fjellkommunene i perioden 2004-2024, dekomponert i ulike drivkrefter.

Framtida for Fjellkommunene

Befolkningspyramiden 2000:
 Liten andel eldre
 Høy andel barn

Befolkningspyramiden 2025:
 Høy andel eldre
 Lav andel kvinner 20-40 år
 Lav andel barn

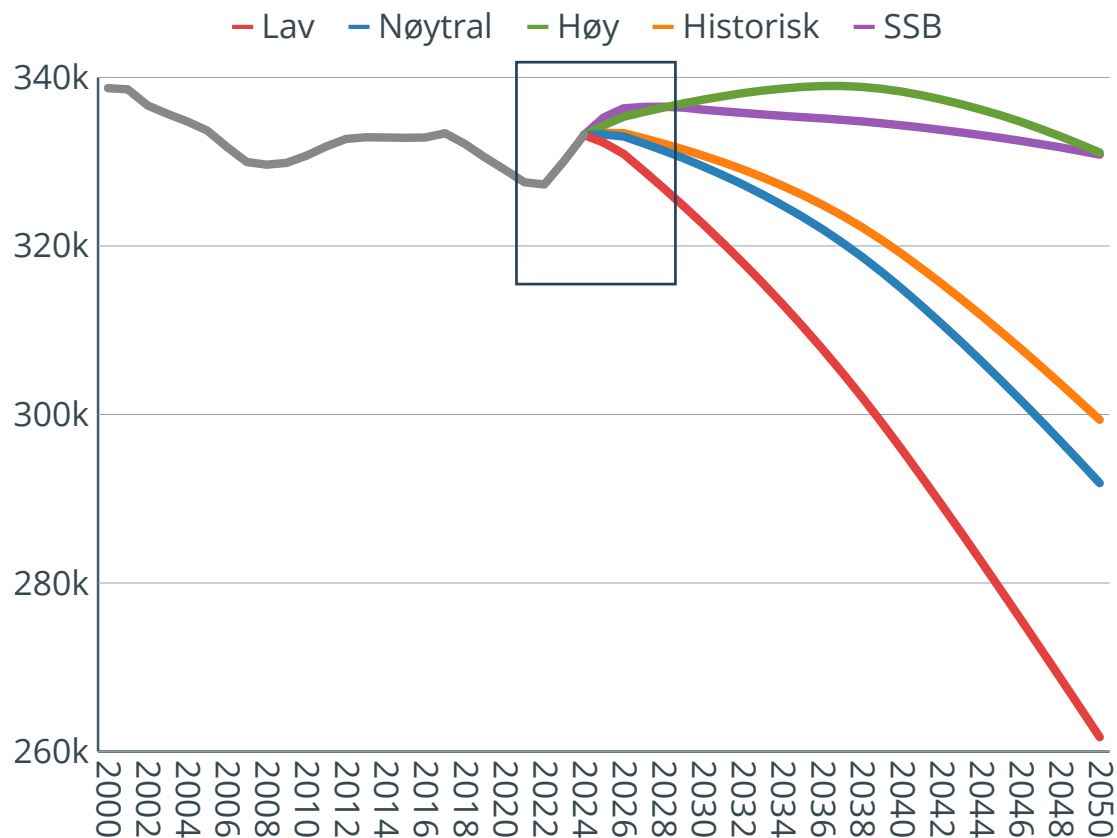
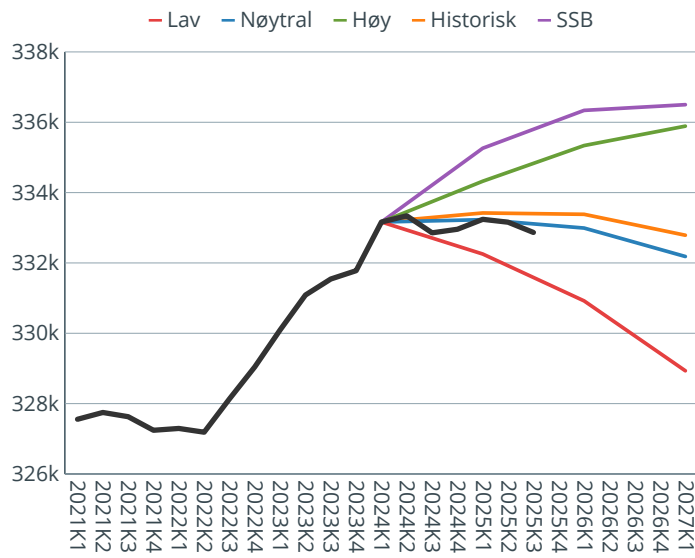
Befolkningsvekst fram til 2050

Mest sannsynlig går
folketallet ned:

SSB: -0,7 %

TF historisk: -10,1 %

TF nøytral: -12,4 %

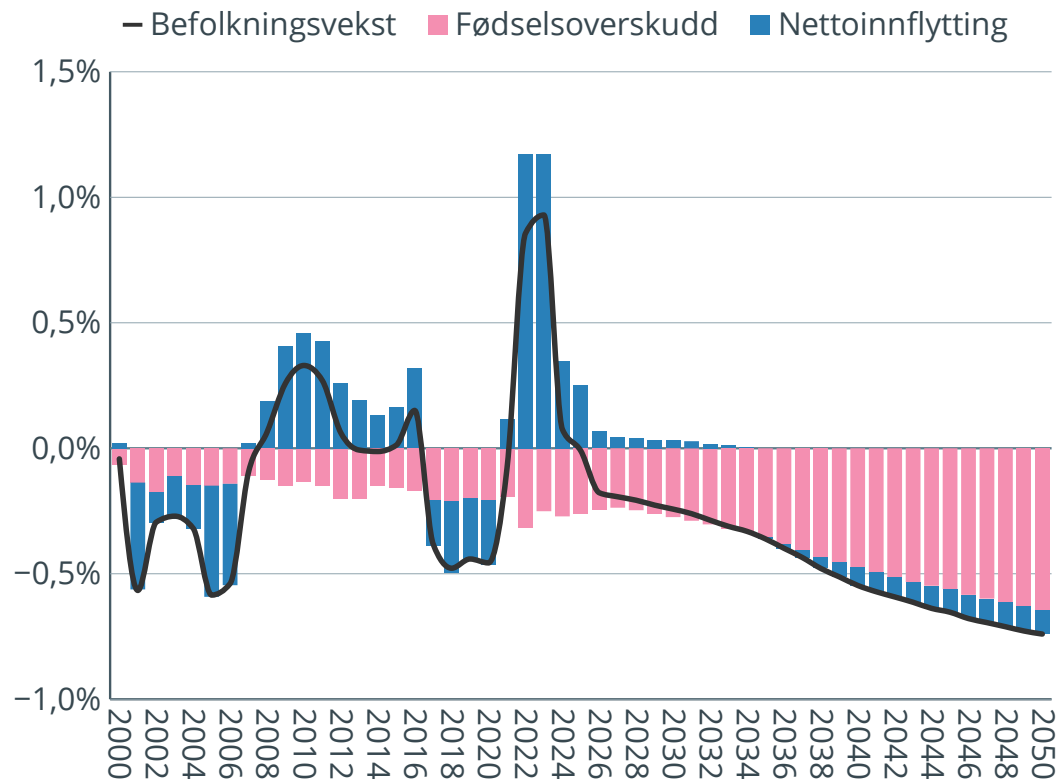

Antall innbyggere i Fjellkommunene i
Telemarksforsnings ulike scenarier samt
SSBs framskriving.

Befolkningsvekst fram til 2050

Årsaken til at vi tror
folketallet vil synke er
at fødselsunderskuddet
vil bli større og større.

Flyttetallene er usikre,
spesielt innvandringen.

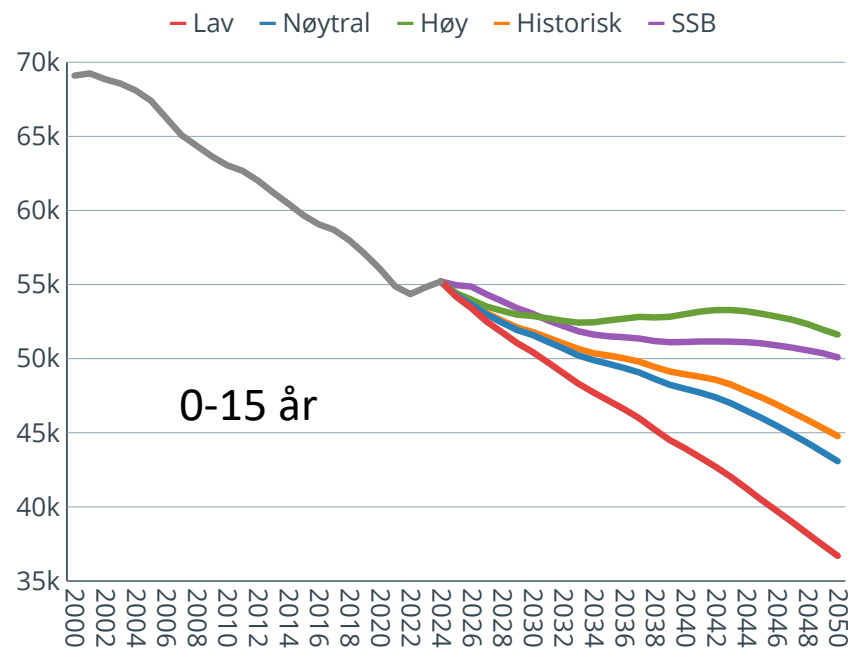
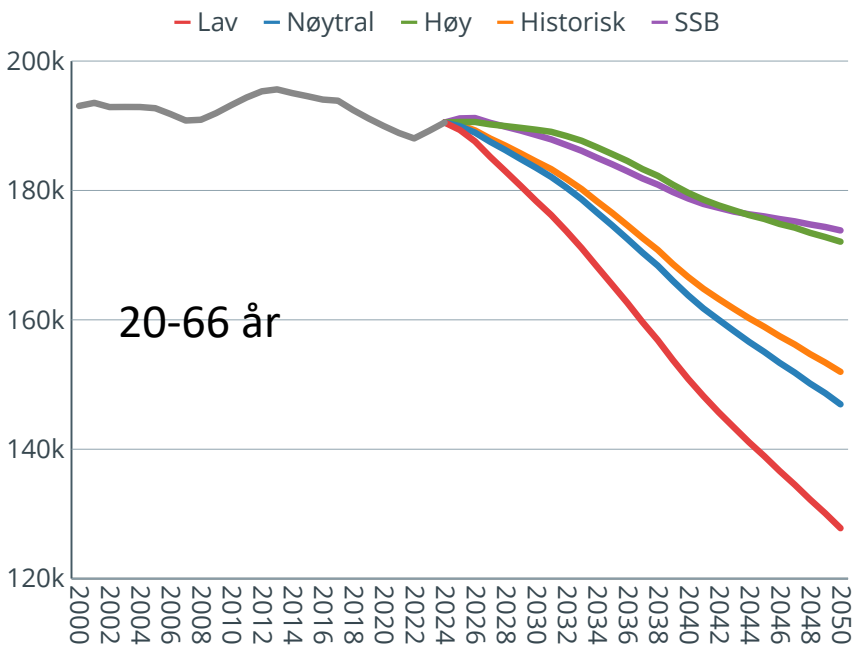
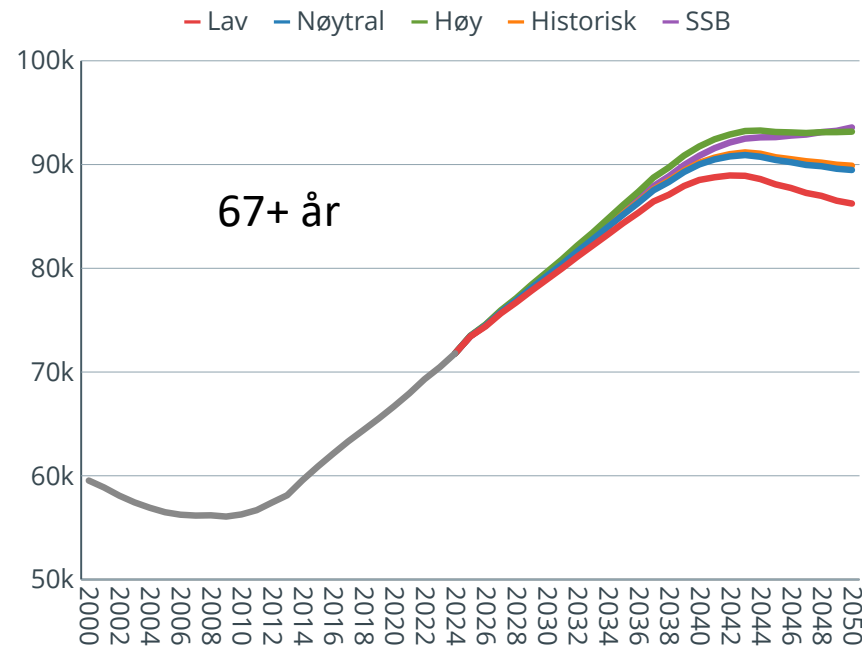

Årlige befolkningsendringer i
Fjellkommunene fordelt på
fødselsoverskudd og nettoflytting.
Telemarksforsknings scenario historisk
attraktivitet.

Befolkningsvekst til 2050

Flere eldre og færre barn

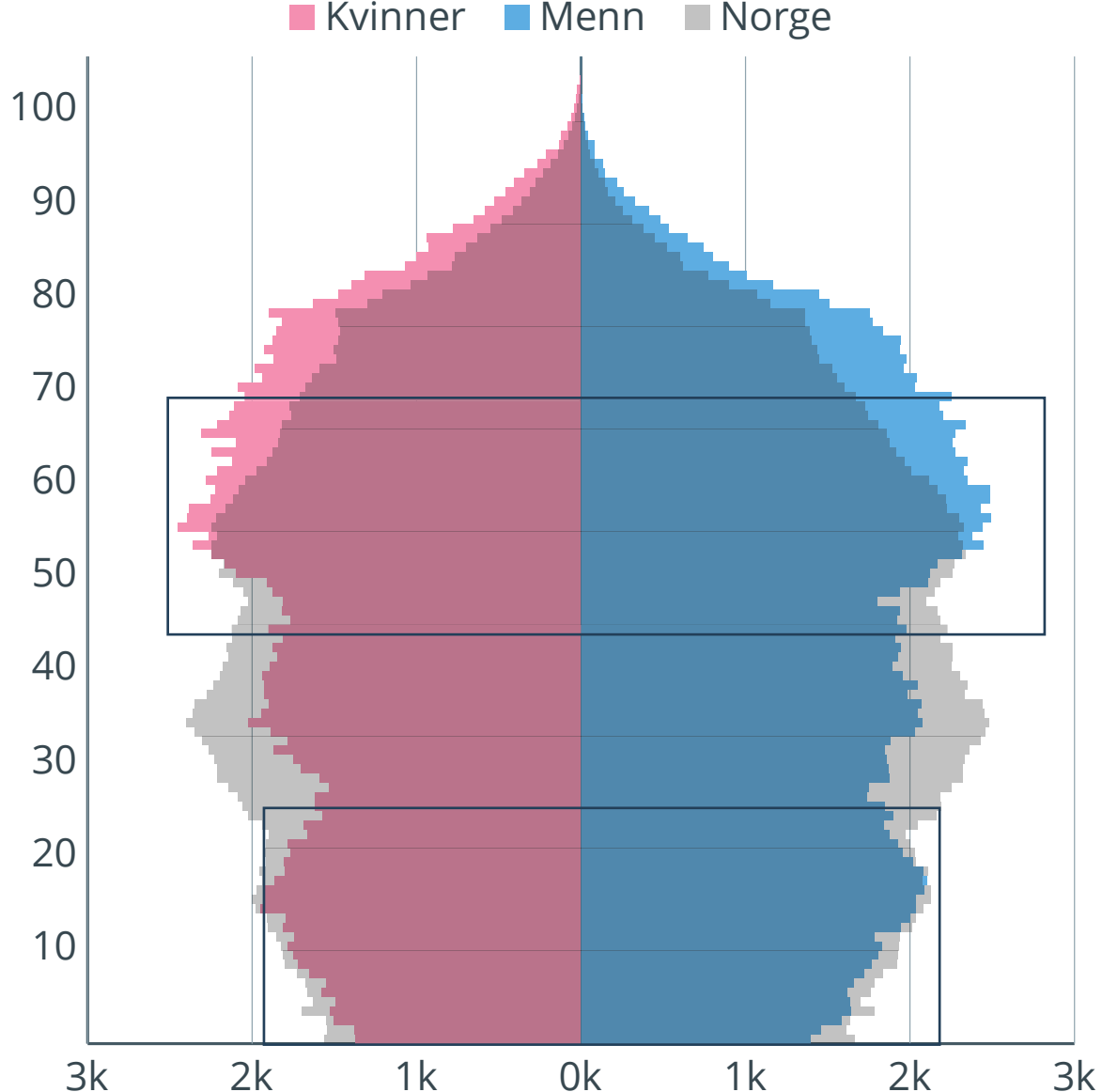
Mange færre i yrkesaktiv alder

Demografien i Fjellkommunene

Disse skal ut av
arbeidslivet de neste 25
årene.

Disse skal inn i
arbeidslivet de neste 25
årene.

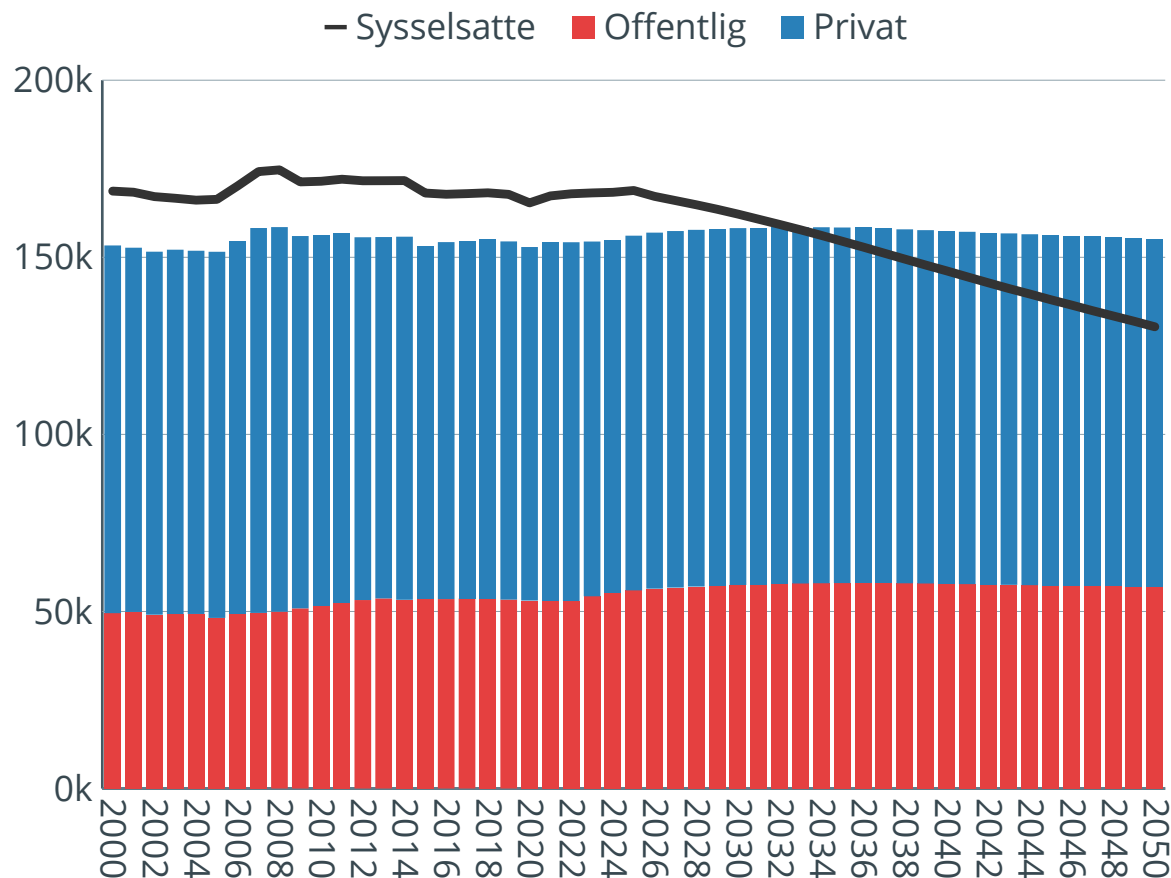

Uten stor innflytting, blir det færre sysselsatte.

Hvor mange sysselsatte blir det i Fjellkommunene?

Antall sysselsatte i Fjellkommunene vil gå ned.

Det har vært overskudd av arbeidskraft, men det vil bli et underskudd om 5-6 år. Da må Fjellkommunene ha innpendling.

Antall sysselsatte TF framskriving av sysselsetting og antall arbeidsplasser i Fjellkommunene Referansebane med historisk attraktivitet.

Hva vil skje i distriktene når det blir mangel på arbeidskraft?

- Næringsliv og kommuner må hente inn arbeidskraft via pendling, vikartjenester eller Nordsjø-skift
- Næringslivet krymper på grunn av mangel på arbeidskraft
- Kommunene greier ikke å drive som før, velferdstjenester regionaliseres, eller kommunene må slå seg sammen.

Finnes det håp for Fjellkommunene?

Utkantkommuner kan forbli gode lokalsamfunn selv om folketallet går ned. Befolkningsnedgang blir den nye normalen.

Økt arbeidsinnvandring kan tilføre vekst i folketall og sysselsetting i distriktene.

Noen Fjellkommuner har klart å få vekst de siste 25 årene, mot alle odds. Noen kommuner kommer til å greie det de neste 25 årene. Hvilke kommuner finner nøkkelen til bostedsattraktivitet?

Takk for meg

Knut Vareide
Telemarksforsking

Regionalanalyse.no